

Akvariet Hobby Norge

1532 MOSS

Trondheim, 07.03.2016

Deres ref.:
16SE4EFB

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2016/1318

Saksbehandlere:
Jarl Koksvik
Maria Pettersvik Arvnes

Vedtak om tillatelse til innførsel av seks invertebrater for videre omsetning som fôrorganismer til akvariefisk

Miljødirektoratet gir Akvarie Hobby Norge tillatelse til å innføre 100 poser á 90 ml. av *Daphnia pulex*, *Neomysis japonica*, *Chironomus aprilius*, *Chaoborus flavicans* og *Artemia franciscana*, samt 500 poser á 90 ml av *Calanus finmarchicus*. Organismene skal benyttes som fôr til akvariefisk. Tillatelsen er gyldig til 1. april 2017.

1. Om søknaden

Akvarie Hobby Norge ved Willy Kulset, søker om tillatelse til innførsel av 6 arter av invertebrater (*Daphnia pulex*, *Neomysis japonica*, *Chironomus aprilius*, *Chaoborus flavicans*, *Artemia franciscana* og *Calanus finmarchicus*) fra eksportør i Polen. Organismene skal benyttes som fôrorganismer til akvariefisk og vil bli omsatt til zoobutikker som selger videre til sluttbruker. Søker oppgir at de ikke kjenner til at organismene kan medføre negativ påvirkning på stedegent biologisk mangfold i Norge. Det informeres om at organismene skal benyttes i lukkede akvarier og at de har vært benyttet i akvariebransjen i mange år.

2. Rettslig grunnlag

Etter forskrift av 19. juni 2015 nr. 716 om fremmede organismer (forskriften) § 6, kreves det tillatelse for innførsel av organismer, herunder invertebrater. Formålet med forskriften er å hindre innførsel, utsetting og spredning av fremmede organismer som medfører, eller kan medføre, uheldige følger for naturmangfoldet, jf. forskriften § 1. Miljødirektoratet kan, etter søknad, gi tillatelse til innførsel. Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer i vurderingen, jf. naturmangfoldloven § 7. Det kan ikke gis tillatelse hvis det er grunn til å anta at innførselen eller utsettingen vil medføre vesentlige uheldige følger for det biologiske mangfold, jf. forskriften § 15 tredje ledd. Miljødirektoratet skal vurdere og fastsette de vilkår som anses som nødvendige for å hindre uheldige følger for det biologiske mangfold, jf. forskriften § 15 fjerde ledd.

3. Miljødirektoratets vurdering

Som bakgrunn for direktoratets vurdering er det innhentet en faglig tilrådning fra NTNU Vitenskapsmuseet.

Daphnia pulex tilhører de såkalte vannloppene (zooplankton) og er en ferskvannsorganisme. Arten har spredte forekomster over hele landet og forekommer fortrinnsvis i fisketomme dammer og tjern. Den er også påvist i nye reguleringsmagasin/oppdemninger og i tjern og sjøer etter fjerning av fisk. Arten er med andre ord meget sårbar for fiskepredasjon. Spredningsevnen er samtidig stor gjennom at hvileegg (ephippier) kan fraktes mellom lokaliteter med fugl o.l. På grunn av at arten allerede finnes over store deler av landet og at den er sårbar for predasjon i naturen, er det vurdert at en eventuell spredning fra det importerte materialet trolig ikke vil medføre vesentlige uheldige følger for stedegent biologisk mangfold.

Chaoborus flavicans, svevemygg, lever i ferskvann og den omsøkte arten er vidt utbredt i Europa. I Norge er arten kjent både fra Sør- og Nord-Norge. Svevemygg er sårbar for fiskepredasjon og det vurderes som lite sannsynlig at en eventuell ytterligere spredning av arten i norsk natur vil true eller påvirke det stedegne biologiske mangfoldet i vesentlig negativ grad.

Neomysis japonica tilhører mysidene, også kalt rekebarn. Den lever i brakkvann og finnes rundt Japan og Sør-Kinahavet. I Norge finnes en art i samme slekt, *Neomysis integer*, som finnes i elvemunninger. Pga. høy temperaturpreferanse er det rimelig å anta at arten ikke klarer å etablere seg her og dermed ikke vil true eller påvirke det stedegne biologiske mangfoldet i vesentlig grad.

Chironomus aprilius, fjærmygg. Den omsøkte arten lever i brakkvann. Den er registrert i Sør-Norge og er vidt utbredt i store deler av Sentral-Europa. Dersom larver av arten blir sluppet ut i egnet habitat er det stor sannsynlighet for overlevelse, men påvirkningen av en slik spredning vurderes som liten da den allerede er etablert i Sør-Norge. Artene i denne slekten er svært vanskelig å skille og det er viktig at importør forsikrer seg om at larvene er korrekt identifisert, da andre arter i slekten er kjent for å kunne opptre i massesvermer og være til ubehag for befolkning når dette skjer i nærheten av bebyggelse.

Artemia franciscana, saltkreps, finnes i Nord Amerika og deler av Europa. Artemia er en gruppe små planktoniske krepsdyr som finnes i saltsjøer over hele kloden. Det finnes flere arter Artemia, men felles for dem alle er at de tolererer svært høy saltholdighet i vannet. En av de mest kjente artene er *Artemia franciscana*, som er blitt brukt i forbindelse med levendefôring av marine larver i lang tid. Artemia brukes i stor skala av akvakulturnæringen både i Europa, Asia og USA. Trass i den omfattende bruken, er det aldri blitt rapportert at organismen har etablert seg i rene marine miljøer eller brakkvannsmiljøer. Den prefererer høy salinitet og temperaturer mellom 25 og 30°C. Det vurderes derfor som lite sannsynlig at en eventuell spredning av arten i norsk natur vil true eller påvirke det stedegne biologiske mangfoldet i vesentlig negativ grad.

Calanus finmarchicus, raudåte, er utbredt i de nordlige deler av Norge. Arten er et dyreplankton (zooplankton) som utgjør et viktig føde for fiskeyngel. Ved en spredning til naturlige populasjoner vil påvirkningen sannsynligvis være liten da den allerede er etablert i Norge, forutsatt at arten er riktig identifisert.

Med bakgrunn i eksisterende kunnskap, anser Miljødirektoratet at det er liten grunn til å anta at import av de omsøkte artene til bruk som fôr til akvariefisk, kan medføre vesentlige fare for uheldige følger for naturmangfoldet i Norge. Kunnskapsgrunnlaget i saken anses som tilstrekkelig, jf. naturmangfoldloven § 8, og naturmangfoldloven § 9 får dermed ikke anvendelse i saken. Direktoratet anser naturmangfoldloven § 10 og 11 som mindre relevant.

Direktoratet vil imidlertid påpeke viktigheten av at importør i eventuelle framtidige søknader skaffer til veie tilstrekkelig informasjon om hvilke arter som omsøkes. For *Calanus finmarchicus* var det først etter en ekstra utsjekksrunde at det framkom at det var denne arten søknaden gjaldt. Den generelle benevnelsen «Copepoder hovedsakelig Calanustyper» i søknaden, omfatter en rekke arter og er derfor for generell og upresis. Det påpekes at det er søkers ansvar å oppgi tilstrekkelig informasjon til at nødvendige vurderinger kan gjennomføres og at det gis tillatelse til riktige arter. Direktoratet vil anbefale at importør krever en artsbestemmelse og beskrivelse av artene fra eksportør, og at det gjerne gjennomføres en såkalt DNA strekkode (<http://www.barcodeoflife.org/>).

Miljødirektoratet gjør oppmerksom på at virksomheter som driver med innførsel, omsetning, hold eller utsetting av fremmede organismer, skal etablere og dokumentere internkontroll, jf. forskriften § 26. Dette betyr bl.a. at virksomheten skal ha rutiner for å sikre at krav i forskriften og tillatelser blir overholdt, at det foreligger rutiner som skal følges dersom avvik oppstår og for å hindre gjentagelse av avvik, samt rutiner for å sikre at ansatte har kunnskap om og overholder vilkår gitt i tillatelser. Videre skal det foreligge opplysninger om hvem som er ansvarlig for at rutinene blir overholdt. Internkontrollrutiner har til hensikt å bidra til at skader på naturmangfoldet unngås eller begrenses, jf. naturmangfoldloven § 12.

4. Vedtak

Miljødirektoratet gir Akvarie Hobby Norge, ved Willy Kulset, tillatelse til å innføre 100 poser á 90 ml av hhv. *Daphnia pulex*, *Neomysis japonica*, *Chironomus aprilineus*, *Chaoborus flavicans* og *Artemia franciscana*, samt 500 poser á 90 ml av *Calanus finmarchicus*, jf. forskrift om fremmede organismer § 6. Organismene skal benyttes som fôr til akvariefisk. Tillatelsen er gyldig til 1. april 2017.

Søker gjøres oppmerksom på at ved innførsler skal forsendelsene være merket med organismenes vitenskapelige navn, samt eventuelle norske eller engelske navn. Videre skal det informeres om antallet eller annen form for angivelse av mengde av organismer i forsendelsen, jf. forskriftens § 25 første ledd. Forsendelsen skal også merkes med vår referanse (oppgitt i tillatelsen), jf. forskriften § 25 andre ledd.

Miljødirektoratet kan oppheve eller endre vilkårene i tillatelsen bl.a. dersom vilkår ikke følges, eller dersom ny kunnskap tilsier at risikoen for uheldige følger for biologisk mangfold er større enn antatt, jf. naturmangfoldloven § 67.

Tillatelse etter forskrift om fremmede organismer fritar ikke for krav etter annet regelverk.

Dette vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet innen tre uker etter at dette brevet ble mottatt, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Eventuell klage sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Torfinn Sørensen
seksjonsleder

Jarl Koksvik
seniorrådgiver

Kopi til:

Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Mattilsynet	Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL